Paul Csavdari

Dogmele Filosofiei: reguli, tactici și manipulări

Deși filosofia a fost inițial privită ca o căutare a adevărului prin intermediul rațiunii și reflecției, în mod ironic, în timp, a dezvoltat propriile dogme, reguli și strategii pentru a influența gândirea umană

Filosofia modernă, în special, și-a creat un set de principii care, de multe ori, contravin valorilor religioase și tradițiilor spirituale. Această "rațiune supremă" a devenit, în esență, un standard absolut pentru determinarea adevărului, înlocuind revelația divină și încurajând o abordare sceptică și relativistă asupra tuturor aspectelor vieții.

1. „Rațiunea Supremă” – Filosofia Deasupra Revelației Divine

Una dintre cele mai mari dogme ale filosofiei moderne este ideea că rațiunea umană este singura cale validă de acces la adevăr. Aceasta pune rațiunea deasupra oricărei forme de revelație sau credință religioasă. Filosofi precum René Descartes au promovat ideea că îndoiala metodică și rațiunea critică sunt singurele instrumente prin care putem descoperi adevărul. Celebrul său dicton „Cogito, ergo sum” (Gândesc, deci exist) a subliniat centralitatea rațiunii ca fundament al existenței și al cunoașterii.

Filosofia modernă a marginalizat tot mai mult ideea de revelație divină, respingând-o drept subiectivă și lipsită de dovezi raționale. Immanuel Kant, de exemplu, în „Critica rațiunii pure”, a argumentat că rațiunea umană este limitată și că nu poate ajunge la adevărurile transcendentale, dar a susținut în același timp că doar prin rațiune putem stabili principii morale și etice universale.

Această „rațiune supremă” a fost utilizată de multe ori pentru a înlocui sau reinterpreta conceptele spirituale și religioase. Filosofia a redefinit concepte precum binele, răul, moralitatea și scopul existenței în termeni raționali și relativi, minimizând importanța credinței și a revelației divine în aceste domenii. În acest fel, filosofia a impus subtil o dogmă a rațiunii, considerând orice altă sursă de cunoaștere inferioară sau lipsită de validitate.

Când cineva zice „sunt creștin, dar folosesc filosofia ca să explic sau apăr revelația”, de fapt face exact același lucru: pune rațiunea umană mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu. Revelația, prin definiție, este dată omului simplu, așa cum l-a creat Dumnezeu, nu filosofului ca să o prelucreze. În clipă ce apelezi la Aristotel, Platon sau Kant ca să „lămurești” Scriptura, ai declarat că Scriptura singură nu e suficientă și nu e clară. Asta nu mai e credință – e trădare conștientă a principiului

revelației. Nu există „sinceritate aici: cine înțelege ce înseamnă Revelație și ce înseamnă Filosofie nu mai poate pretinde că le „împacă" fără să fie în rea-credință totală.

2. Dogmatismul Filosofic – Ironia Filosofiei în Scepticism

Filosofia, în special prin intermediul scepticismului, pune constant sub semnul întrebării orice fel de certitudini sau dogme. Paradoxul este că filosofia însăși a dezvoltat o formă de dogmatism al scepticismului, în care totul trebuie să fie supus îndoielii, inclusiv valorile fundamentale și credințele religioase.

Scepticismul radical este, în esență, o formă de dogmă: orice convingere este incertă până când poate fi dovedită prin rațiune. David Hume, un sceptic renumit, a susținut că nu putem avea certitudini despre cauzalitate sau chiar despre existența lumii exterioare, argumentând că toate cunoștințele noastre sunt simple obișnuințe ale minții. Acest tip de gândire a dus la o formă de relativism filosofic, în care adevărul devine ceva ce nu poate fi stabilit cu certitudine.

Într-o ironie subtilă, filosofia și-a creat propriile dogme sub forma acestui scepticism extrem. Scepticismul a fost transformat într-un fel de credință absolută în incertitudinea tuturor lucrurilor, inclusiv a adevărurilor spirituale și morale. Prin acest scepticism, filosofia pune la îndoială existența unui adevăr absolut sau a unei surse divine de cunoaștere, ceea ce contrastează direct cu teologiile care se bazează pe revelația divină.

Scepticismul nu este o „pozirare minoritară". Este însăși temelia filosofiei. Actul de a filozofa începe întotdeauna cu punerea la îndoială a oricărei autorități exterioare – inclusiv a revelației. Toți așa-zișii „filosofi creștini" sunt, prin definiție, sceptici față de sufficiența revelației. Altfel nu ar mai avea de ce să filozofeze.

3. Manipularea prin Limbaj și Retorică

Una dintre tacticile filosofice cele mai puternice și influente este manipularea prin limbaj și retorică. Filosofia folosește adesea concepte complexe, raționamente subtile și paradoxuri pentru a confuza sau distorsiona adevărul. Această tehnică este folosită nu doar pentru a explora diferite posibilități teoretice, ci și pentru a impune alte valori și interpretări asupra realității.

Filosofii sofistici din Grecia antică au fost primii care au folosit limbajul ca un instrument de manipulare. Ei erau cunoscuți pentru abilitatea lor de a susține argumente contradictorii și de a câștiga dezbateri, indiferent de adevărul subiectului. Aceste tactici au fost preluate de filosofi moderni și au fost folosite pentru a redefini conceptele de esență, moralitate și adevăr.

De exemplu, doctrina Trinității din teologia creștină a fost influențată de conceptul filosofic de esență și substanță, termeni preluați din gândirea lui Aristotel și Platon. Aceste concepte filosofice au fost aplicate pentru a descrie natura divină a lui Dumnezeu, dar în proces au adus o distanțare față de simplitatea inițială a mesajului biblic.

Manipularea filosofică a adevărului poate fi văzută în mod clar în felul în care filosofia a impus valori și interpretări care contravin revelației divine. Filosofia poate să „arunce adevărul la pământ", reinterpretându-l prin intermediul unor raționamente complicate și deseori contradictorii. În loc să caute adevărul simplu, filosofia a creat sisteme complexe de gândire care îndepărtează oamenii de sursa adevărului divin.

Pretinsa formulă „filosofia este slujitoarea teologiei" este cea mai mare minciună teologică din istorie. În realitate, filosofia a fost mereu stăpâna. A luat Scriptura și a tăiat din ea tot ce nu încăpea în tiparele grecești. Trinitatea, întruparea, euharistia – toate au fost forțate să treacă prin filtrul „ousia", „hypostasis", „substantia". Rezultatul: un limbaj inaccesibil omului simplu și o dogmă care nu mai seamănă deloc cu Evangheliile. Cine apără asta apără trădarea.

4. Concluzie: Filosofia și Redefinirea Adevărului

Filosofia, deși născută din dorința de a înțelege adevărul și de a explora natura realității, a dezvoltat în timp propriile sale dogme, reguli și tactici de manipulare a cunoașterii. Prin rațiunea supremă, scepticismul dogmatic și manipularea limbajului, filosofia a reușit să redefinească conceptele esențiale de adevăr, moralitate și esență divină.

În timp ce scepticismul și rațiunea sunt importante pentru gândirea critică, utilizarea lor excesivă poate duce la o relativizare a adevărului și la confuzie spirituală. Filosofia a avut un impact profund asupra religiei și societății, dar trebuie înțeleasă și analizată cu discernământ, pentru a nu cădea în capcana manipulării subtile a conceptelor fundamentale.

Filosofia poate fi un instrument puternic pentru explorarea adevărului, dar poate deveni și o capcană atunci când dogmatismul său rațional și scepticismul extrem încearcă să înlocuiască revelația divină și valorile spirituale.

Nu există filosofie creștină. Nu există împăcare sinceră. Există doar două drumuri incompatibile: – Revelația divină, suficientă în sine, dată omului simplu. – Filosofia, metoda omului care nu acceptă nicio autoritate mai presus de mintea lui.

Cine încearcă să meargă pe amândouă drumurile este mincinos sau orb. Iar istoria a dovedit că majoritatea așa-zișilor „mari teologi" au ales drumul filosofiei și doar s-au îmbrăcat în sutană.

Alegeți o dată pentru totdeauna. Nu puteți sluji la două stăpâniri.